

Артър Конан Дойл
Благородният ерген

Женитбата на лорд Сен Симон и нейният странен завършек отдавна бяха престанали да интересуват висшите кръгове на обществото, в които се движеше нещастният годеник.

Нови скандали затъмниха тази случка, а техните подробности отвялякоха вниманието от драмата, която се бе разиграла преди четири години. Аз имам причини да предполагам, че не всички факти, свързани с този случай, са известни на обществото, и тъй като моят приятел Шерлок Холмс взе живо участие в тяхното изясняване, мисля, че спомените ми за него щяха да бъдат непълни, ако не отбележа този интересен епизод.

Това се случи няколко седмици преди сватбата ми, когато още живеех при Шерлок Холмс, в неговата квартира на Бейкър Стрийт. Веднъж, като се върна от разходка, той намери едно писмо на масата си.

Бях прекарал цял ден у дома, защото беше доста влажно и духаше силен вятър. Куршумът, който беше останал в крака ми, за да ми напомня за афганистанския поход, с глуха болка напомняше за своето присъствие. Аз се разположих на един стол, поставих краката си на друг и се вдълбочих във вестниците. Но четенето ми омръзна, захвърлих вестниците и продължавайки да лежа, разглеждах монограма на плика, мислейки си кой ли благородник може да е изпратил това писмо.

– Имате писмо от някакъв знатен господин – казах аз, когато Холмс влезе в стаята. – Ако не се лъжа, тази сутрин вие получихте покана от един търговец на риба и от един служител в митницата?

– Да, моята кореспонденция се отличава с голямо разнообразие – отвърна Холмс, като се усмихваше. – И колкото по-ниско е положение-то на кореспондента, толкова е по-интересно писмото. А, ето пак покана. Аз не обичам да излизам, досадно ми е, ще трябва пак да лъжа.

Той разпечата плика и прочете писмото.

– О, това е нещо по-интересно.

– Не е ли покана?

– Не, професионална работа.

– И клиентът е благородник?

– Член на едно от най-видните семейства в Англия.

– Поздравявам ви, скъпи приятелю.

– Казвам ви най-искрено, драги Уотсън, общественото положение на пациента не играе за мен по-голяма роля от неговата работа. А в днешния случай работата, струва ми се, ще излезе доста интересна. Четохте ли вестниците?

– Както виждате – казах аз меланхолично, – нямаше какво да правя.

– Чудесно: ще можете да ми помогнете. Аз чета само за углавните дела и скръбните вестии. Това четене не е много поучително. Е, ако внимателно сте следили произшествията, навярно сте чели за лорд Сен Симон и за неговата сватба.

– О, да, четох с голям интерес.

– Отлично! Писмото, което държа в ръката си, е от лорд Сен Симон. Ще ви го прочета, а вие ще намерите във вестниците всичко, което се касае до този случай. Ето какво пише той:

„Драги мистър Шерлок Холмс

Лорд Бакуотър ми каза, че мога напълно да ви се доверя. Затова се решавам да намина към вас и да се посъветвам за скръбното събитие, свързано с моята сватба. Господин Лестрейд се е заел с тази работа, но ме уверява, че няма нищо против вашето сътрудничество и мисли дори, че вие ще можете да ни помогнете. Ще дойда у вас в четири часа. Ако сте назначили някоя друга среща, ще ви моля да я отложите, понеже моята работа е извънредно важна.

С почит:

Робърт Сен Симон“

– Написано е в Гронсвенър с паче перо. Благородният лорд е изцапал кутрето на дясната си ръка с мастило – забеляза Холмс сгъвайки писмото. – Той пише, че ще дойде в четири часа. Сега е три. Има още цял час до неговото пристигане. Ще използвам това време, за да се запозная с ваша помощ с тази работа. Потърсете съобщенията във вестниците и ги наредете поред, а аз ще видя кой е нашият клиент.

Той свали от полицата справочника с червената подвързия.

– Ето го – каза Холмс, седейки на стола. – Робърт Уолсингам де Уер Сен Симон, втори син на херцог Балморал. Хм! Герб: на синьо поле три шипа на черен щит. Роден в 1846 година. Значи сега е на четиридесет години. Зряла възраст за женитба. Бил е секретар в Министерството на колонииите. Баща му, херцогът, е бил някога министър на външните работи. Те са преки потомци на Плантадженетите, от една страна, и роднини на Тюдорите – от друга. Хм... Нищо не може да се разбере от тия сведения. Може би вашите ще бъдат по-интересни, Уотсън.

– Лесно ще намеря исканите сведения, понеже това събитие стана наскоро и направи голямо впечатление. Не ви разказах за него нищо, понеже вие бяхте зает с друга работа.

– О, вие говорите за историята с мебелния магазин на Брейвнйорк Скуеър. Тя се изясни, защото беше ясна от самото начало. Б, какво намерихте във вестниците?

– Ето първата бележка в „Морнинг поуст“, написана, както виждате, преди няколко седмици:

„Научаваме се, че скоро ще се състои бракът на лорд Сен Симон, втория син на херцога Балморал, с госпожица Хети Дорън, единствената дъщеря на Алойшъс Дорън, ескуайър от Сан Франциско, Калифорния, Североамериканските съединени щати.“

– Кратко и ясно – забеляза Холмс, протягайки дългите си и сухи крака към огъня.

– По-подробна забележка се яви тази седмица. *„Националното производство на брачния пазар започва силно да страда от възприемането принципа на свободната търговия. Необходимо е да се вземат предпазни мерки. Аристократичните домове на Англия един след друг преминават в ръцете на нашите отвъдатлантически родственици. Миналата седмица списъкът на завоеванията на очарователните посетители се е увеличил с ценна придобивка. Лорд Сен Симон, който вече двадесет години се противопоставя на стрелите на бог Амур, обяви за близкия си брак с госпожица Хети Дорън, прелестна дъщеря на милионер от Калифорния. Госпожица Дорън има грациозна и рядка хубост, с което обръща внимание по баловете, и при това е единствена дъщеря. Говори се, че нейната зестра надминава шестзначно число. Понеже ни е известно, че херцог Балморал трябваше да продава през последните години своите картини, а лорд Сен Симон няма свой имот освен малкия Бузурмурски чифлик, ясно е, че щастието не е само на страната на калифорнийската хубавица, която така лесно преминава от гражданка на република в редиците на британските титулувани благородници.“*

– Има ли още нещо? – попита Холмс, прозявайки се.

– О, да. Има много съобщения. – Ето например в „Морнинг Поуст“ се казва, че сватбата ще бъде много скромна и ще се състои в църквата „Сент Джордж“ на Хановърс Скуеър. Поканени са само няколко близки приятели. След вен-чавката всички ще се отправят за Ланкастър, където господин Алойшъс Дорън е наредил жилище за младоженците.

След два дни (миналата сряда) се появи съобщение, че сватбата се е състояла и младите съпрузи ще прекарат медения месец в имението на лорд Бакуотър, близо до Питърсфилд. Ето всичко, което писаха

вестниците до изчезването на младоженката.

– До какво? – попита Холмс, надигайки се от стола.

– До изчезване на младоженката.

– А кога е изчезнала тя?

– По време на сватбения обед.

– Значи така. Работата излиза по-интересна, отколкото предполагам. Драматична случка.

– Да, и на мене ми се вижда необикновена.

– Годениците често изчезват преди сватбата; невестите бягат понякога през медения месец, но подобно нещо не помня. Моля, разкажете ми всичките подробности.

– Предупреждавам ви, че подробностите са малко.

– Може би ще успеем да обясним сами много неща.

– Ще ви прочета съобщение от един вчерашен сутрешен вестник.

Ето заглавието:

„Чудновата случка с аристократическа сватба.

Семейството на лорд Робърт Сен Симон е поразено от странната случка, която стана след венчавката. Тя, както беше съобщено, се извърши вчера сутринта, но едва днес е възможно да се потвърдят странните слухове, които се носеха из града. Въпреки старанията на приятелите да загладят работата, за нея се говори толкова много, че ние не намираме повод да мълчим.

Венчавката се състоя в църквата «Сейнт Джордж» на Хановърс Скуеър. Освен бащата на невестата, господин Алойшъс Дорън, присъстваха само херцог Балморал, лорд Баутър, Юстас, лейди Клара Сен Симон и лейди Алисия Утингън. След венчавката всички се отправиха към къщата на господин Алойшъс Дорън, през Ланкастърските врати, където бе приготвен обед. Казват, че някаква непозната се е опитвала да влезе в къщата след младоженците. Предявила правата си над лорд Сен Симон. След дълга мъчителна сцена тя била изпъдена от вратаря и един лакей.

Невестата за щастие била влязла вътре преди тази нещастна случка и обяввала, но изведнъж ѝ станало лошо и отишла в стаята си. Доста дълго време не се връщала, затова баща ѝ тръгнал да види какво има; прислужницата му казала, че невестата влязла в стаята си, облякла наметалото си, сложила шапката си и изтичала в коридора. Един от лакеите казва, че видял някаква жена да излиза от къщи, но и не помислил, че това е неговата господарка.

Като се убедиха, че дъщеря му е изчезнала, господин Алойшъс Дорън и младоженецът заявиха на полицията за случката. Взети са енергични мерки и навярно това странно събитие скоро ще се изясни. До снощи обаче нищо не е било известно за изчезналата лейди. Както се говори, полицията е арестувала жената, която е предизвикала скандала, като се предполага, че тя е замесена в изчезването на младоженката. Предполага се също, че престъплението е извършено от ревност или по някакъв друг повод.“

– Това ли е всичко?

– Има още една малка, доста важна бележка.

– Каква?

„Задържана е госпожица Флора Милър, същата, която е предизвикала скандала. Оказа се, че тя по-рано е била танцувачка в «Алегро» и вече от няколко години познава младоженеца.“

– Ето всичко, което е известно по този случай на вестниците.

– Забележителен случай. По никой начин не бих се съгласил да се откажа от разследването му. Звъни се, Уотсън. Скоро ще удари четири часа и затова не се съмнявам, че звъни нашият знатен клиент. Не си отивайте, Уотсън. Предпочитам да имам всички сведения, в случай че паметта ми измени.

– Лорд Сен Симон – съобщи момчето, като отвори вратата.

Влезе един господин с приятно, изтънчено лице, с орлов нос, бледен и с поглед на човек, който е научен да заповядва на другите. Той влезе бодро, но изглеждаше по-стар, понеже подгъваше колена и по малко се привеждаше напред. Косите му бяха започнали да побеляват, а темето му беше плешиво. Облеклото му беше кокетно: висока яка, черно палто, бяла жилетка, жълти ръкавици, лачени обувца и светли панталони. Влизайки в стаята, той се огледа, като си играеше с верижката на златните си очила.

– Здравейте, лорд Сен Симон – рече Холмс, като се поклони. – Моля, седнете. Това е моят приятел и колега, доктор Уотсън. Седнете поблизо до огъня и да поприказваме за вашата работа.

– Тя е много неприятна, мистър Холмс, както и вие сам разбирате. Аз чух, че сте се занимавали с такива деликатни работи, макар че вашите клиенти може би не са от класата, към която принадлежа аз.

– Да, но вече съм имал и клиенти като вас.

– Какво искате да кажете?

- Последният мой клиент беше крал.
- О, нима? Аз не знаех това. И неговата жена ли е изчезнала?
- Вие разбирате, че другите мои клиенти също могат да се доверяват на дискретността ми, както и вие – вежливо отговори Холмс.
- Разбира се, вие сте напълно прав. Колкото се отнася до моята работа, готов съм да ви дам всички сведения.
- Благодаря ви. Известно ми е само това, което е писано във вестниците. Например вярно ли е известието за изчезването на младоженката?

Лорд Сен Симон прегледа набързо забележката.

- Да, всичко е вярно.
- Преди да си съставя някакво мнение за тази случка, трябва да знам още много неща. Струва ми се, че най-добре ще бъде, ако започна да ви задавам въпроси.
- Заповядайте.
- Кога се запознахте с госпожица Хети Дорън?
- Преди една година в Сан Франциско.
- Вие пътувахте из Съединените щати?
- Да.
- И тогава ли се сгодихте за нея?
- Не.
- Но вие сте били в приятелски отношения с нея.
- Харесваше ми нейното присъствие и тя виждаше това.
- Баща ѝ много ли е богат?
- Да. Той се смята за най-богатия човек по цялото тихоокеанско крайбрежие.

А как е забогатял?

- От рудниците. Преди няколко години не е имал нищо. После намерил злато и забогатял.
- А сега кажете мнението си за вашата жена. Какъв човек е тя?

Лордът понамести очилата си и като втренчи поглед в огъня, каза:

- Вижте, мистър Холмс, жена ми беше вече на двадесет години, когато баща ѝ забогатя. Дотогава тя е тичала свободно сред рудничарите, тичала е из горите и планините, така че по-скоро природата я е възпитавала, отколкото училището. Тя е вироглава, със силна воля, свободна от всякакви предразсъдъци. Много е спривава и избухлива и не се замисля, когато изпълнява своите решения. Но аз не бих ѝ дал името, което имам честта да нося – тук той внушително се изкашля, – ако не намирах, че е благородна жена. Намирам, че е способна за геройска саможертва и

мисля, че тя с отвращение се отнася към всичко нечестно.

– Имате ли портрета й?

– Да, донесох го.

Той отвори един медальон и ни показа портрета на една хубава жена. Това беше миниатюра на слонова кост и художникът чудесно бе изобразил блестящите черни коси, големите тъмни очи и чаровните устни на госпожица Дорън. Холмс само разгледа внимателно портрета, после затвори медальона и го върна на лорд Сен Симон.

– Госпожица Дорън дойде в Лондон и вие възобновихте познанството си, така ли?

– Да. Баща й я доведе. С нея се срещнахме през този сезон, после аз й направих предложение и се ожених за нея.

– Струва ми се, че тя ви е донесла добра зестра?

– Да, но не по-голяма от тази, която донасят обикновено жените от нашите среди.

– И тя остава за вас, щом веднъж бракът е сключен?

– Да ви кажа право, аз не съм се интересувал за това.

– Напълно естествено. Вие видяхте вашата съпруга в навечерието на сватбата, нали?

– Да.

– Беше ли тя добре разположена към вас?

– Много добре. През цялото време говореше за бъдещия ни живот.

– Значи така? Това е твърде интересно. А сутринта в деня на сватбата?

– Беше също така весела, както винаги.

– А после забелязахте ли у нея някаква промяна?

– Да си кажа право, за пръв път забелязах, че характерът ѝ не е особено мек. Но случаят, който ме накара да помисля така, е толкова нищожен, че не намирам за нужно да го спомена. При това той няма никакво значение.

– Все пак разкажете ми за този случай.

– Наистина празна работа. Когато пристъпвахме към олтара, тя изпусна букета си на една от скамейките. Някакъв джентълмен, който седеше на тази скамейка, ѝ подаде букета след минутно забавяне. Когато ѝ споменах за този случай, тя рязко ми отвърна и докато пътувахме към дома, силно се вълнуваше от тази дреболия.

– Така. Казвате, че някакъв господин седял на скамейката. Значи в черквата е имало и чужди хора?

– О, да! Това не може да се избегне, когато черквата е отворена.

- Той не беше от приятелите на вашата жена, нали?
- Не, не. Аз го нарекох джентълмен само от вежливост, а всъщност беше прост човек. Не му обърнах внимание, но струва ми се, ние се отклоняваме от случая.
- И така, лейди Сен Симон се върна от черквата в невесело настроение. Какво направи, когато влезе в къщата на баща си?
- Аз я видях да разговаря с прислужницата си.
- А коя е нейната прислужница?
- Казва се Алис. Тя е американка и дойде от Калифорния с господарката си.
- Ползува ли се с нейното доверие?
- Дори много. Мисля, че госпожица Дорън ѝ позволяваше твърде много. Но американците гледат на това иначе.
- Дълго ли разговаря тя с Алис?
- Само няколко минути.
- Не чухте ли какво говореха?
- Не, аз не разбрах нищо от думите ѝ, понеже тя говореше на американско наречие, което често употребява.
- Американското наречие понякога е много изразително. А какво направи жена ви след това?
- Влезе в трапезарията.
- Под ръка с вас?
- Не, самичка. Тя не обърща внимание на такива дреболии. Десет минути по-късно тя изведнъж стана, избъбри нещо за извинение, излезе от стаята и не се върна вече.
- Но доколкото зная, прислужницата ѝ Алис е казала, че лейди Сен Симон влязла в стаята си, облякла палтото си върху венчалната рокля и като сложила шапката си, излязла.
- Съвсем вярно. След това я видели в Хайд Парк с Флора Милър. Сега тя е задържана.
- Ах, да. Бих искал да имам някои сведения за тази госпожица и за вашите отношения с нея.
- Лорд Сен Симон сви вежди и повдигна рамене.
- В продължение на няколко години ние бяхме с нея в близки отношения – много близки. Тя работеше в „Алегро“. Аз не съм я обиждал и тя няма повод да се оплаква от мене.
- Но нали знаете жените, господин Холмс? Флора е много мило създание, извънредно е сприхава и много ме обича. Тя ми писа ужасни писма, когато научи, че ще се ожена. Право да ви кажа, аз именно

затова исках да се венчая скромно – боях се от скандал в черквата. Тя се завтече към входа на къщата и искаше да влезе в чакалнята, като обсипваше жена ми със страшни грубости и заплахи, но аз предвидих какво може да се случи и заповядах на слугите да я изкарат вън. Като видях, че вдигнатият от нея шум не даде никакви резултати, тя се успокои.

– А жена ви чу ли това?

– За щастие – не.

– А после я видели с тази жена?

– Да. Господин Лестрейд се отнася много сериозно към този факт.

Предполага, че Флора е повикала жена ми, като ѝ е устроила някаква ужасна клопка.

– Възможно е.

– Вие на същото мнение ли сте?

– Не твърдя това. А вие смятате ли, че е възможно?

– Флора не може да обиди и муха.

– Но ревността може да измени характера на човека. Моля, кажете какво мислите вие по този въпрос?

– Вижте, аз дойдох да чуя вашето мнение, понеже сам нищо не мога да разбера. Разказах ви всичко, а вие все пак искате да знаете моето мнение. Според мене възможно е възбудата, съзнанието за достигнатото високо положение да е подействувало силно върху нервната система на моята жена.

– С една дума – неочаквано умопомрачение?

– Вижте, когато се сетя, че тя се отказа не лично от мене, но от всичко, което безуспешно гонят други, неволно ми идва наум това предположение.

– Тази хипотеза също е възможна – каза усмихнато Холмс. – Е, лорд Сен Симон, мисля, че всички сведения са в ръцете ми. Кажете, моля, когато седяхте на масата и закусувахте, можехте ли да видите какво става на улицата?

– Да, от прозореца се вижда улицата и градината.

– Така, няма да ви задържам повече. Ще ви съобщя каквото науча.

– В случай че успеете да разрешите загадката – каза нашият клиент, ставайки от стола.

– Аз вече я разреших.

– Какво?

– Казвам, че аз вече разреших загадката.

– Тогава къде е жена ми?

– Това е подробност... и аз скоро ще узная.

Лорд Сен Симон поклати глава.

– Страхувам се, че това разрешение не е за нашите глави – каза той и като направи един старомоден поклон, излезе.

– Много е мило от страна на лорда, че ме удостои с честта да сравнявя своята глава с моята – каза усмихнато Холмс. – Мисля, че след тоя разпит можем да изпием по чаша уиски със сода и да изпушим по една пура. Аз си направих изводите, преди още лордът да влезе в стаята.

– О, Холмс! – възкликнах аз.

– Записал съм си подобни случаи, макар че, както ви казах, при тях изчезването не става така скоро след венчавката. Разпитът само потвърди моите предположения. И незначителните на вид показания понякога играят много важна роля.

– Но нали и аз слушах това, което чухте и вие?

– Да, но вие не познавате останалите случаи, а тъкмо те ми помогнаха да разреша тази задача. Същото нещо се е случило преди няколко години в Абърдийн, нещо подобно е станало в Мюнхен една година след Френско-пруската война. Аха, ето го и Лестрейд! Здравей, Лестрейд, ето там има празна чаша, а в кутията има пури.

Детективът беше облечен с дреха в тъмножълтеникав цвят и яка, която му придаваше моряшки вид. В ръката си носеше черна платнена чанта.

Лестрейд се ръкува, седна и запуши предложената му пура.

– Какво се е случило? – попита, усмихвайки се, Холмс. – Вие нещо не сте доволен?

– Наистина не съм доволен. Тази проклета история на Сен Симон – нищо не разбирам.

– Наистина ли? Вие много ме учудвате.

– Каква забъркана история! Цял ден работих и нищо.

– Пък и добре сте се измокрили – каза Холмс, пипайки с ръка дрехата на Лестрейд.

– Да, изследвах дъното на „Сърпънтайн“¹.

– Господи, Боже мой!... За какво?

– Търсих тялото на лейди Сен Симон.

Холмс се изтегна назад в стола и високо се изсмя.

– А защо не опитахте да изследвате дъното на фонтана на Трафалгарския площад? – запита той.

– Защо? Какво искате да кажете с това.

1. Изкуствено езеро в Хайд Парк. – Б. ред.

– Колкото бихте я намерили там, толкова и на друго място.

Лестрейд погледна сърдито моя другар.

– На вас навярно всичко ви е известно? – продума той с насмешка.

– Аз току-що научих фактите, но вече си съставих определено мнение.

– Наистина ли? Значи вие мислите, че „Сърпънтайн“ не играе никаква роля в тази случка?

– Почти съм уверен в това.

– Тогава ще се потрудите ли да ми обясните какво значат тези намерени неща?

Той разтвори чантата и хвърли към нас копринена венчална рокля, бели венчални пантофки, венец и було – всичко добре измокрено.

– Ето още – каза той, като сложи върху купчината нов венчален пръстен. – Опитайте да счупите това орехче, драги Холмс.

– Значи така. И всичко това вече намерихте на дъното на „Сърпънтайн“? – попита моят другар, като изпусна кълбета син дим.

– Не, намерил ги е пазачът на градината, плавали във водата. Вещице са нейни и аз помислих, че тялото няма да е далече от тях.

– Според блестящото заключение, че тялото на човека трябва да бъде винаги близо до гардероба му? Кажете ми, моля, какво искате да откриете?

– Някакви доказателства за виновността на Флора Милър.

– Мисля, че трудно ще ги намерите.

– Наистина ли? – горчиво възкликна Лестрейд. – Аз пък мисля, Холмс, че вашите умозаклучения никак не са годни за практиката. За две минути вие направихте две грешки. В това палто има улика против Флора Милър.

– Каква?

– В него има джоб. В джоба чантичка за визитни картички, и в нея – записка. Ето я. Слушайте. „*Ще ме видите, когато всичко бъде готово. Вървете сега. Ф.Г.М.*“ Предполагам, че Флора Милър е примамила лейди Сен Симон и с помощта на свои съучастници я е скрила някъде.

– Отлично, Лестрейд – със смях каза Холмс. – Вие хитро сте поели работата. Дайте да видя записката.

Той взе небрежно записката, но изведнъж внимателно я погледна и каза с доволен вид:

– Да, това наистина е много важно.

– А-ха, тъй ли?

– Поздравявам ви. Извънредно важно.

Лестрейд стана от мястото си и цял сияещ, се наведе над записката и погледна.

– Но какво е това? Вие гледате от другата страна!

– Именно това ми трябва.

– Вие сте полудели. Там са написани няколко думи с молив.

– Това парче е сметка от хотел, който много ни интересува.

– Тук няма нищо. Аз вече гледах – каза Лестрейд. „4 октомври, за стая – 8 шилинга, закуска – 2 шилинга и 6 пенса, дивеч – 1 шилинг, закуска – 2 шилинга и 8 пенса, чаша херес – 8 пенса.“ – Нищо не виждам тук.

– Вярвам ви. А при все това е много важно що се отнася до записката, тя или по право подписът ѝ също имат важно значение, затова аз още един път ви поздравявам.

– Вече изгубих доста време – каза Лестрейд, като стана. – Смятам, че трябва да се действа, а не да се развиват разни теории пред камината. Прощавайте, господин Холмс. Ще видим кой пръв ще разреши загадката.

Той събра нещата, пхна ги в чантата и тръгна да излиза.

– Ще ви кажа само няколко думи за тази работа, Лестрейд – проточено изрече Холмс. – Лейди Симон не е съществувала никога.

Лестрейд погледна тъжно моя приятел, после се върна към нас, почука три пъти многозначително по челото си, поклати глава и бързо излезе навън.

Едва той успя да затвори вратата, Холмс стана и облече палтото си.

– Право е, че трябва да се действа – каза той, – и затова ще трябва да ви оставя за малко, Уотсън.

Шерлок Холмс излезе в шест часа, а след един час слугата от един деликатесен магазин донесе голям сандък. Той отвори сандъка и за голямо мое учудване, започна да нарежда върху моята дървена маса разкошна студена вечеря. След това обясни, че всичко е платено и че нещата са донесени по поръчан адрес.

Към девет часа Холмс бързо влезе в стаята. Изразът на лицето му беше сериозен, в очите му светеше огън. Аз заключих, че предположенията му са се оправдали.

– Аха, вечерята е готова – каза той, потривайки ръце.

– Вие чакате гости? Сложено е за петима.

– Да, мисля, че ще ни дойдат гости – каза той. – Чудно е, че лорд Сен Симон го няма още. Аха! Като че ли чувам неговите стъпки.

Влезе нашият клиент. По неговото аристократично лице се

забелязваше смущение. Той подръпваше кордона на очилата си по-усилено от всякога.

– Моят слуга ви намери, нали? – попита Холмс.

– Да, признавам, че съдържанието на вашето писмо ме поразя. Уверен ли сте в това, което казвате?

– Безусловно.

Лордът се хвърли на креслото и потърка с ръка челото си.

– Какво ще каже херцогът, като научи, че един от членовете на неговото семейство е подхвърлен на такива унижения! – прошепна той.

– Това е чиста случайност. Няма никакво унижение.

– Ах, вие гледате на нещата от съвсем друга гледна точка.

– Никой не е виновен тук. Тя не е можала да постъпи иначе. Разбира се, трябва да се съжالياва, че е постъпила малко рязко, но нали тя няма майка, която би могла да ѝ даде съвет в такъв случай.

– Това е оскърбление, господине, публично оскърбление – каза лордът, удрайки нервно по масата.

– Трябва да се отнасяте снизходително към бедното момиче, което се е намирало в такова безизходно положение.

– Никакво снизхождение. Аз съм страшно ядосан. С мен постъпиха отвратително!

– Като че ли се звъни – каза Холмс. – Да, по стълбата се чуват стъпки. И ако не успея да ви убедя, лорд Сен Симон, аз извиках адвокат, който може би ще бъде по щастлив от мене.

Той отвори вратата и въведе в стаята някакъв господин и една жена.

– Лорд Сен Симон – каза Холмс, – позволете ми да ви представя господин и госпожа Франсис Хай Моултън. С госпожа Моултън, струва ми се, вече сте се виждали.

При вида на влезлите нашият клиент скочи от мястото си и се изправи развълнувано, а сетне наведе очи и сложи ръка зад гърба си с вид на оскърбено достойнство. Жената бързо пристъпи към него и му протегна ръка. Той не повдигна очи. И добре направи, защото трудно бе да се устои на умолявалия израз на нейното прекрасно лице.

– Вие се сърдите, Робърт? – каза тя. – Вие имате пълно право за това.

– Моля, не се извинявайте – горчиво продума лорд Сен Симон.

– О, аз зная, че постъпих с вас отвратително. Трябваше по-рано да ви кажа всичко. Но след като видях Франк, бях като безумна и не знаех какво върша и какво говоря. Чудя се как не припаднах пред олтара.

– Госпожо, може би бихте искали аз и моят другар да излезем от стаята, докато се обясните.

– Ако мога да кажа и аз своето мнение – забеляза непознатият. – Според мене и без това в тази работа имаше много тайнственост. Но колкото се отнася до мене, аз нямам нищо против, ако Америка и Европа узнаят истината.

Господин Моултън беше жив дребен човек с резки черти на лицето.

– Да, в такъв случай ще разкажа цялата наша история – заяви госпожа Моултън. Ние с Франк се запознахме в 1881 г. в лагера Мак-Куир близо до Скалистите планини, където татко търсеше злато. Сгодихме се, но изведнъж татко намери златоносна жила, а работата на Франк пропадна. Баща ми не искаше и да чуе за нашата женитба, тъй като той ставаше все по-богат и по-богат, а Франк – по-беден и по-беден. Ние заминахме за Сан Франциско. Франк не пожела да се откаже от мене и тръгна след нас. Виждахме се тайно от баща ми. Той би побеснял, ако научеше тогава. Затова ние решихме сами работата. Франк ми каза, че ще се върне наново да работи и ще дойде при мен само когато стане богат като баща ми. Аз му обещах да го чакам и да не се омъжвам, докато той е жив. „А защо да не се венчаем още сега? – каза Франк. – Така ще бъде по-спокоен и никому не ще кажа, че си моя жена, докато не се върна.“ Ние поговорихме върху това и той нареди всичко така, че още тогава се венчахме. След това Франк се отправи да търси щастието си, а аз се върнах при баща си.

Чувах, че Франк бил в Монтана, след това в Аризона и най-сетне в Ню Мексико. По-късно във вестниците се появи съобщение, че лагерът на златотърсачите е бил нападат от индианци. В числото на убитите беше името и на моя Франк.

Аз припаднах, боледувах няколко месеца. Баща ми мислеше, че съм болна от охтика и ме води едва ли не при всички доктори в Сан Франциско, после отидохме в Лондон, където той ми направи предложение. Баща ми беше много доволен, но аз през цялото време чувствах, че нито един човек на света не ще замени моя нещастен Франк.

Все пак, ако се бях омъжила за лорд Сен Симон, аз бих изпълнила своя дълг към него. Любовта не може да се управлява, но постъпките си човек – може. Пристъпих с него към олтара с намерение да бъде неговата добра съпруга. Но можете ли да си представите какво почувствах, когато се огледах и видях Франк? В първата минута аз помислих, че това е неговият призрак, но когато погледнах втори път, забелязах, че той стои на същото място и ме гледа въпросително, като че ли искаше да познае

дали съм радостна, че го виждам, или не. Чудно ми е как не припаднах. Главата ми се завъртя, думите на свещеника бръмчаха в ушите ми, не знаех какво да сторя. Да прекъсна венчавката и да направя сцена в черквата? Погледнах Франк. Той като че ли отчасти отгатна мислите ми и затова ми даде знак с пръст на устните си да мълча. После видях, че пише нещо на парче хартия – сигурно за мене. Когато минавах край него, изпуснах букета си. Той го вдигна и заедно с цветята пхна в ръцете ми записката. Молеше ме да отида при него, когато ми подаде знак. Разбира се, аз нито за минутка не се усъмних, че дългът ми налага да изпълня неговите желания.

Когато се върнахме у дома, разказах всичко на моята прислужница, която познаваше Франк от Калифорния и го обичаше много. Заповядах ѝ да мълчи и да приготви някои неща за път. Зная, че трябваше да се обясня е лорд Сен Симон, но това беше невъзможно и ужасно в присъствието на майка му и всички ония важни господа. Реших да избягам и после да му обясня всичко. Седяхме на масата и не се минаха и десет минути, когато изведнъж видях Франк на улицата. Той стоеше на отсрещната страна на улицата и ми направи знак, като тръгна към градината. Излязох от стаята, облякох се и тръгнах след него. С мене тръгна и някаква жена, която говореше нещо за лорд Сен Симон – излиза, че и той е имал нещо преди сватбата. Аз успях да се отделим от нея и настигнах Франк. Седнахме във фойтон, който ни отведе в жилището му на Гордън Скуеър. Най-после след много години ние се събрахме пак. Той бил взет в плен от индианците, избягал от тях, научил, че го мислят за умрял и тръгнал от Сан Франциско за Англия, за да ме намери в деня на венчавката.

– Аз прочетох във вестниците – обясни американецът. – Там беше споменато името на младоженката и на черквата, в която щяха да се венчаят, но не пишеше къде живеят.

Започнахме да говорим за това, което трябваше да направим. Франк настояваше да се обясни откровено всичко, но мене толкова ме беше срам, че исках да изчезна и никого да не видя повече. Реших само да се обадя с писмо на баща си, че съм жива. Страшно ми беше, като си помислех как всички тия лордове и лейди седят на масата и ме чакат. Франк взе моите венчални дрехи, върза ги и ги хвърли някъде, за да не могат да ни проследят. Навярно утре щяхме да отпътуваме за Париж, ако не беше дошъл при нас този любезен господин Холмс (макар че не разбирам как ни намери). Той доста добре и ясно ми доказа, че аз не съм права, че Франк е прав и че ако се крием, всички ще ни обвиняват.

После ни предложи да поговорим с лорд Сен Симон насаме и ние веднага дойдохме тук. Е, Робърт, сега вие всичко знаете. Много ми е жал, че ви огорчих. Вярвам, че не мислите нищо лошо за мене?

По време на този продължителен разказ лордът стоеше в предишната си поза с начумерени вежди и със силно свити устни.

– Извинете – продума той, – не съм свикнал публично да обсъждам моите интимни работи.

– Значи не ми прощавате. Не искате ли да се ръкувате с мене на раздяла?

– Защо не, ако това може да ви достави удоволствие.

Той студено стисна протегнатата му ръка.

– Надявам се, че ще похапнем заедно – каза Холмс.

– Това е вече много – отвърна лордът. – Аз съм принуден да се помира със станалото, но не виждам причини да се радвам. Позволете ми да пожелая лека нощ на всички ви.

Той направи поклон и величествено излезе от стаята.

– Надявам се, че поне вие ще ми направите честта да похапнете с нас – каза Холмс. – Аз винаги се радвам, когато видя американец, господин Моултън, защото съм от тия, които мислят, че грешките на правителствата в миналите години не ще попречат на нашите деца да станат след време граждани на огромната държава под обединеното знаме на Великобритания и Съединените щати.

– Тази работа излезе много интересна – забеляза Холмс, когато си отидоха гостите. – Тя ни показва как понякога работите се обясняват просто, а пък на пръв поглед изглеждат необясними. Защо даденият случай ни се видя загадъчен? А при това няма нищо по-естествено от събитията, за които ни разказа госпожа Моултън. От друга страна пък – какъв страшен резултат имаме, ако погледнем според теориите на господин Лестрейд.

– Значи вие не сгрешихте?

– В първата минута стана ясно, че младоженката се е съгласила охотно на брака, а после, малко преди да се върне къщи, се е разкаляла за своето съгласие. Видя се, че сутринта е станало нещо, което е променило нейното настроение. Какво би могло да бъде това? Тя не е могла да говори с никого насаме. Защото през цялото време е била с младоженеца. Сигурно е видяла някого. Ако е видяла някого, несъмнено той е бил американец, понеже тя е в Англия отскоро и надали някой би могъл да има над нея такова влияние, че след като го види, да измени всичките си планове.

Както виждате, с помощта на изключващия метод, ние дойдохме до заключение, че човекът, когото е видяла, е американец. Кой може да бъде този американец и защо той има над нея такава силно влияние? Това е или любовник, или съпруг. Аз знаех, че тя е прекарала младините си в груба среда, при чудни и странни условия. До тия заключения дойдох, преди лорд Сен Симон да направи посещенията си. А когато той ни разказа за господина, който седял на пейката, за внезапната промяна у младоженката, за това как тя изпуснала букета – най-обикновен начин за предаване записка, за разговора на американско наречие с прислужницата, която знае всичките ѝ тайни – работата ми стана напълно ясна. Тя е избягала с мъж – любовник или съпруг – навярно съпруг.

– А как ги намерихте?

– Това би било твърде трудно, ако в ръцете на нашия приятел Лестрейд нямаше едно тъй скъпоценно сведение, чието значение той не разбра. Наистина началните букви играеха важна роля, но още по-важно беше да научим, че той, Моултън, е отседнал в един от най-добрите лондонски хотели.

– Как узнахте това?

– По цените – осем шилинга за стая и осем пенса за чаша херес – такива цени има само в най-люксозните лондонски хотели, които не са много. Във втория от тях, намиращ се на Нортъмбърланд Стрийт, научих, че господин Моултън, американец, е пристигнал наскоро. Аз поисках да погледна приходната книга и видях, че там бяха вписани същите цени, каквито и на сметката.

Той казал писмата да му се изпращат на адрес Гордън Скуеър, 226. Тръгнах за натам и за щастие намерих влюбените вкъщи. Заех се да им дам бащински съвет, доказах им, че ще е по-добре да обяснят своето положение пред обществото, както и пред лорд Сен Симон отделно, като ги поканих тук, за да поговорят с него. Както виждате, той се яви.

– Да, но резултатът от срещата не може да се нарече сполучлив. И не може да се каже, че лорд Сен Симон беше много любезен.

– Ах, Уотсън – с усмивка каза Холмс. – Може би и вие не бихте били любезен, ако след всичкото тичане и след сватбата трябваше неочаквано да се откажете и от жената, и от парите. Аз мисля, че трябва да се отнесем снизходително към лорд Сен Симон и да благодарим на небето, че никога не сме се намирали в подобно положение. Приближете стола си, Уотсън, и ми дайте цигулката. Единствената задача, която ни остава да разрешим сега, е как да убием тия мрачни дни.

КРАЙ

© 1992 Д. Симидов, превод от английски

Arthur Conan Doyle
The Adventure of the Noble Bachelor, 1892

Сканиране, разпознаване и редакция: Борис Борисов, 2008

Публикация

Артър Конан Дойл
МЕМОАРИТЕ НА ШЕРЛОК ХОЛМС
разкази
Том I

Arthur Conan Doyle
The Adventures of Sherlock Holmes
А. Атанасов, Д. Симидов, Л. Весов – преводачи, 1992 г.

Редактор Иванка Савова
Художник на илюстрацията на корицата Веселин Павлов
Художник-редактор Веселин Христов
Технически редактор Бонка Лукова
Коректори Надя Костуркова, Мая Поборникова-Ночева

Английска, I издание
Издателски № 3018
Формат 84/108/32
Печатни коли 17,00
Издателски коли 14,28
Излязла от печат на 30. IV. 1992 г.

Компютърен набор и монтаж ДФ „Христо Г. Данов“ – Пловдив
Печат ДФ „Полиграфия“ – Пловдив

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7293>]